

UNIVERSITETSSYKEHUSET NORD-NORGE
DAVVI-NORGGA UNIVERSITEHTABUOHCEVISSU

Årsrapport 2023

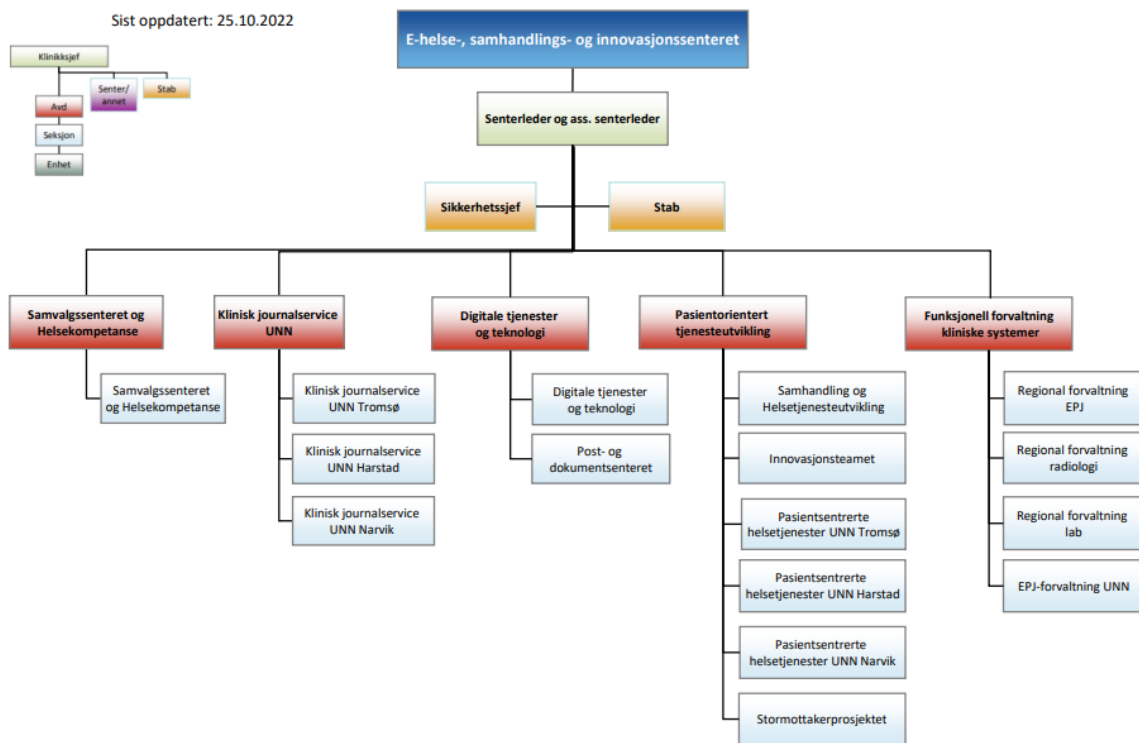
Seksjon for samhandling og helsetjenesteutvikling

Avdeling for pasientorientert tjenesteutvikling

E-helse, samhandlings- og innovasjonssenteret

1. Samhandling og Helsefellesskapet Troms og Ofoten	4
1.1 Helsefellesskapet Troms og Ofoten.....	4
1.2 Samarbeidsfora som samhandlingsseksjonen driver	5
1.3 Samhandlingssupport. Bistand til bedre pasientforløp, dokumentasjon og meldingsutveksling.	6
1.4 Samhandlingsavvik og avvikshåndtering	6
1.5 Utskrivningsklare pasienter og fakturagrunnlag	7
1.6 Undervisning og veiledning til sykehus- og kommuneansatte.....	7
1.7 Nettsida www.unn.no/samhandling	7
1.8 Samhandlingskonferansen	7
1.9 Samhandlingsprisen	8
1.10 Prosjekter	8
2. Samarbeid mellom leger i primærhelsetjenesten i Troms og Ofoten og UNN	9
2.1 Fastlegerådet	9
2.2 Fra praksiskonsulentordning til samhandlingsleger.....	9
2.3 Fastlegenytt	9
3. Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering UNN	10
3.1 Individuell plan (IP) og koordinator i spesialisthelsetjenesten	10
3.2 Nettverk.....	11
4. Regional koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering Helse Nord	11
5. Helsetjenesteutvikling	15
5.1 Digitale tjenester, Checkware og videokonsultasjoner	15
6. Innovasjon	16

Den tidligere Samhandlingsavdelinga og Helsetjenesteutvikling ble slått sammen til Seksjon for samhandling og helsetjenesteutvikling (SamUT) fra 1.2.2022. Seksjonen er en del av Avdeling for pasientorientert tjenesteutvikling (PTU) som består av de tre Pasientsentrerte helsetjenesteteamene (PSHT) i Harstad, Narvik og Tromsø sammen med SamUT. Avdelingen er organisert i E-helse, samhandlings- og innovasjonssenteret (ESI). Senteret skal videreutvikle UNNs støttedfunksjoner og være pådriver for samhandling, gode helhetlige pasientforløp, tjenesteinnovasjon og utvikling.

Det viktigste seksjonen oppnådde i 2023

- Samhandlingsseksjonen er og har vært en helt sentral aktør for etablering og drift av helsefellesskapet og den nye samarbeidsavtalen med tilhørende retningslinjer som er utformet.
- Implementering av Checkware og digital hjemmeoppfølging har tatt et langt steg framover.
- Styrket operativ samhandling: veiledning og støtte i forbindelse med utskrivningsklare pasienter, samhandlingsavvik og sekretariatsfunksjoner.
- Systematisering av arbeidet med fakturagrunnlag for utskrivningsklare pasienter.
- Seksjonens samlede kompetanse, team-sammensetning og samarbeidet innad i seksjonen på tvers av arbeidsområdene er både utvidet og forbedret. Et viktig tiltak for utvidet kjennskap til hverandre og samarbeid på tvers er det korte ukentlige Standup-møtet.
- Innovasjonsteamet er styrket, og vi har fått dokumentasjon og oversikt over innovasjonsaktiviteten. Det jobbes nå med ca. 60 innovasjonsideer. Step-up som metode er innført.
- Direktørens ledergruppe vedtok i desember at UNN å igangsette en prosess for å forsterke koordinerende enhet og systematisere arbeidet med koordineringsordningene. Dette har KE jobbet for lenge!

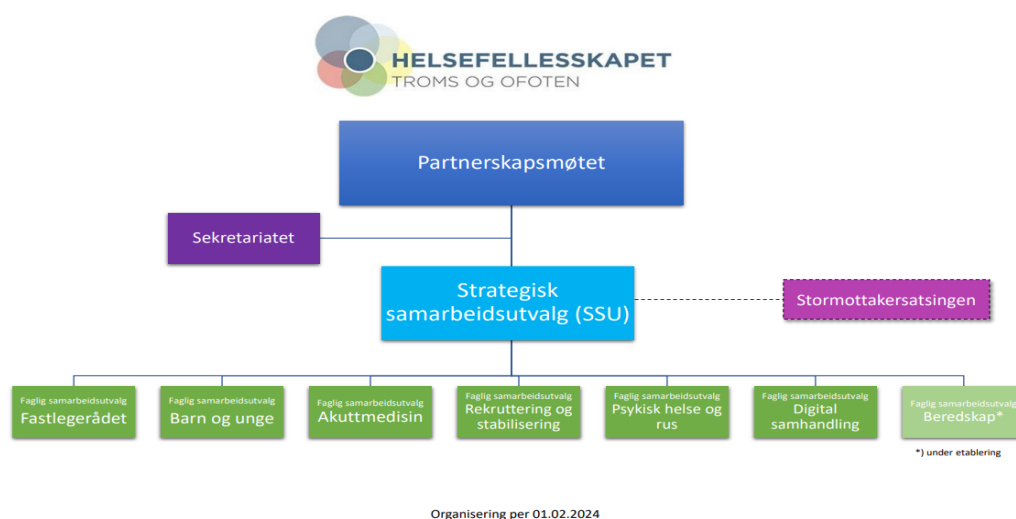
1. Samhandling og Helsefellesskapet Troms og Ofoten

Seksjon for samhandling og helsetjenesteutvikling (SAMUT) arbeider tett opp mot, og utgjør en del av sekretariatet for, Helsefellesskapet Troms og Ofoten der helseforetaket, kommunene, brukerne og fastlegene deltar som likeverdige partnere. Innsatsen er særlig rettet mot de fire prioriterte pasientgruppene barn og unge, personer med flere kroniske lidelser, personer med psykisk helse- og rusproblemer, og skrøpelige eldre. SAMUT bidrar til utarbeiding og formidling av samarbeidsavtaler/-rutiner, og følger opp nasjonale føringer for samhandling. Dette innebærer bl.a. å delta i strategi- og utviklingsarbeid lokalt og regionalt. Samhandlingsdelen av seksjonen har i tillegg ansvar for mange faste og tidsavgrensede samarbeidsarenaer på ulike nivå. En annen sentral oppgave er å gi råd og veiledning, være kontaktledd og formidle informasjon mellom samarbeidspartnere. SAMUT utreder og følger opp saker som behandles i ulike utvalg, og formidler meldinger om uønskede samhandlingshendelser. Informasjon om aktiviteter, samarbeidsfora, avtaler, rutiner og prosedyrer for samhandling, samt kontaktinformasjon for samhandlingsvirksomheten finnes på www.unn.no/samhandling

1.1 Helsefellesskapet Troms og Ofoten

Helsefellesskapet Troms og Ofoten ble etablert i 2021 på bakgrunn av avtale inngått mellom Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) og Kommunesektorens organisasjon (KS) om å opprette 19 helsefellesskap. UNN HF og de 24 kommunene i helseforetakets primære opptaksområde har sluttet seg til helsefellesskapet. I tillegg til helseforetaket og kommunene, er brukere og fastleger representert på alle nivå i helsefellesskapet.

Helsefellesskapets sekretariat består ved utgangen av 2023 av samhandlingssjef/avdelingsleder Pasientorientert tjenesteutvikling, samt seksjonsleder og en rådgiver i seksjon for Samhandling og helsetjenesteutvikling. Fra kommunene deltar interkommunal samhandlingsleder. Sekretariatet har blant annet ansvar for planlegging, saksforberedelser, møtegjennomføring, og oppfølging av alle utvalg i helsefellesskapet. Gjennom 2023 innebar det drift av strategisk samarbeidsutvalg, sju faglige samarbeidsutvalg, revisjonsutvalget, og partnerskapsmøtet. Øvrige rådgivere i SAMUT deltar i drift av utvalg og oppfølging av saker i tilknytning til Helsefellesskapet. Organisering per 31.12.2023:

Ved starten av 2023 var det sju aktive faglige samarbeidsutvalg (FSU). Ett av disse, FSU samhandlingsavvik, avsluttet sitt oppdrag i desember og utvalget ble lagt ned. Et revisjonsutvalg etablert høsten 2022 var i funksjon fram til juni 2023, og ble avviklet da SSU vedtok ny samarbeidsavtale for UNN og kommunene. Ved utgangen av 2023 består helsefellesskapet av seks FSU-er, et strategisk samarbeidsutvalg (SSU), partnerskapsmøtet og et felles sekretariat. Til sammen er rundt 160 personer inne i ulike roller på SSU- og FSU-nivå. Tallet er inkludert varamedlemmer i utvalgene. SSU besluttet i 2023 å opprette et nytt samarbeidsutvalg for helseberedskap. Dette er under etablering og var derfor ikke aktivt ved årsskiftet.

Partnerskapsmøtet: Møtet var avholdt 20. april i Tromsø, med rundt 100 deltakere totalt. Av stemmeberettigete var 21 av de 24 kommunene representert, og fra UNN var 9 av 12 styremedlemmer og administrerende direktør til stede.

Strategisk samarbeidsutvalg: Har avholdt åtte møter i 2023, hvorav ett ekstraordinært. Ett møte på opprinnelig møteplan ble avlyst på grunn av forfall. Det er 16 stemmeberettigete medlemmer i SSU. Åtte medlemmer har møte- og talerett, én av disse er koordinerende enhet, tilhørende SAMUT.

Faglige samarbeidsutvalg: Syv FSU har vært i aktivitet i hele eller deler av 2023, og har til sammen avholdt 26 møter. [Se lenke til Helsefellesskapets årsrapport for 2023.](#)

Noen av aktivitetene som tidligere ble presentert som Samhandlingsseksjonens aktivitet framkommer nå som del av helsefellesskapets aktiviteter. Helsefellesskapets aktivitet er presentert på www.helsefellesskapet.no. Her finner man også [årsrapporten](#) for Helsefellesskapet. Det er utført arbeid med innspill, høringer og prosesser som ikke er omtalt. Samarbeidsfora, nettverk eller møtepunkter der det er kun Samhandlingssjef/avdelingsleder som møter, inngår heller ikke i seksjonens årsrapport.

1.2 Samarbeidsfora som samhandlingsseksjonen drifter

Møter rundt pasientforløp/utskrivningsklare pasienter UNN-Tromsø kommune

Det avholdes samarbeidsmøter hver 14. dag mellom rådgiver fra samhandlingsseksjonen, Pasientsentrert team (PSHT), forvaltningskontoret i Tromsø kommune og representant fra Helsehuset. Møtene omhandler somatiske pasienter i UNN som er i påvente av kommunalt tilbud.

For pasienter tilhørende psykisk helse og rus avholdes det ukentlige møter. Deltakere er rådgiver fra SAMUT, Psykisk helse og rusklinikken (PHRK), Helsehuset, Forløpskoordinator og Forvaltningskontoret.

Klinisk drøftingsmøte månedlig mellom PHRK og kommunen, inkludert boligkontoret. Siden høsten 2020 har det vært egne møter mellom SAMUT, forløpskoordinator TSB (tverrfaglig spesialisert rusbehandling), forløpskoordinator i kommunen og rustjenesten hver 14.dag.

Møter rundt pasientforløp/utskrivningsklare pasienter UNN Harstad-Harstad kommune

Det avholdes ukentlige møter mellom representanter fra UNN Harstad, tildelingskontoret Harstad kommune, PSHT og rådgiver fra samhandlingsseksjonen. Møtet omhandler pasienter inneliggende i UNN Harstad, både somatikk og psykisk helse/rus med behov for kommunale tjenester ved utreise.

Det avholdes i tillegg ukentlige møter mellom ledelse i UNN Harstad og ledelse i Harstad kommune om utskrivningsklare pasienter og samhandling mellom partene.

Pr tiden er det også under planlegging en workshop for UNN Harstad og Harstad kommune for å utvikle samarbeidsformene og øke kjennskapen til samarbeidsavtaler og rutiner.

Møter rundt pasientforløp/utskrivningsklare pasienter UNN Narvik – Narvik kommune.

Det avholdes ukentlige møter mellom representanter fra UNN Narvik, tildelingskontoret Narvik kommune, PSHT, Narvik innsatsteam og rådgiver fra samhandlingsseksjonen. Møtet omhandler pasienter inneliggende i UNN Narvik somatikk med behov for kommunale tjenester ved utreise.

Det er også møter om pasienter innen psykisk helse og rus hver 14.dag.

I tillegg arrangeres det møter med klinikker i UNN, med kommuner, og mellom UNN og andre kommuner ved utfordringer i samhandlingen på systemnivå eller på enkeltpasientnivå.

1.3 Samhandlingsupport. Bistand til bedre pasientforløp, dokumentasjon og meldingsutveksling

Rådgivere i seksjonen får en rekke henvendelser fra fagfolk eller ledere i klinikker og kommuner som ber om bistand til samarbeid, dokumentasjon og meldingsutveksling knyttet til pasienter som er i utrednings-, behandlings-, eller oppfølgingsforløp. Noe avklares gjennom informasjon eller rådgiving på telefon eller e-post, undervisning eller bistand i samarbeidsmøter. Det gis også rådgiving og bistand til utøvelse av ledsagerordningen, der pasienter på grunn av særlig omfattende funksjonssvikt eller komplekst utstyrsbehov trenger å ha kommunal ledsager med seg under opphold i sykehuset.

Det jobbes med å få på plass en egen epostadresse og et telefonnummer for ønske om samhandlingsbistand, slik at disse henvendelsene kan distribueres mer effektivt mellom involverte rådgivere.

1.4 Samhandlingsavvik og avvikshåndtering

Muligheten for å melde samhandlingsavvik er fortsatt et viktig virkemiddel når det gjelder læring og forbedringsarbeid. Ved å melde samhandlingsavvik kan man identifisere problemer, og implementere tiltak for å forbedre samhandlingen mellom kommuner, fastleger og UNN, kvaliteten i pasientforløpene og øke pasientsikkerheten på tvers av helsetjenesten.

Seksjon for samhandling og helsetjenesteutvikling har i 2023 formidlet totalt 424 samhandlingsavvik mellom kommunene, fastlegene og UNN. Det er en økning på 100 avvik sett opp mot 2022. Det ble formidlet totalt 292 samhandlingsavvik fra kommunene og fastlegene til UNN, og 132 samhandlingsavvik fra UNN til kommunene og fastlegene. Økningen i avviksmeldinger i 2023 indikerer et behov for et vedvarende fokus på læring og forbedringstiltak og økt oppmerksomhet på viktigheten av god samhandling og avvikssystemet.

Samhandlingsavvik til UNN fra kommuner og fastleger

Totalt er det registrert 292 mottatte samhandlingsavvik. Tilsvarende tall i 2022 var 223. Det er en økning på 69 avvik. De fleste av disse er fra kommunene i primærområdet til UNN. 11 avvik er meldt fra kommuner i Finnmarkssykehusets opptaksområde og Nordlandssykehusets opptaksområde. Det er meldt flest avvik fra Tromsø (118), Narvik (54) og Harstad kommune (44). For de øvrige kommuner er det totalt 65 meldte avvik. Type avvik som meldes er stort sett uendret fra tidligere år, og går i all hovedsak ut på følgende:

- Manglende kommunikasjon og planlegging rundt utskrivelse av pasient
- Manglende informasjon om utskrivelse

- Manglende/ mangelfulle epikriser og oppdaterte medisinlister ved utskrivelse
- Manglende transport

Samhandlingsavvik fra UNN til kommuner og fastleger

Totalt er det registrert utgående 132 samhandlingsavvik. Det er en økning på 31 avvik fra 2022, hvor UNN meldte 101 avvik. Stort sett alle er til kommunene i primærområdet til UNN. 2 av de er til kommuner eller fastleger utenfor UNN-området. Det er meldt flest avvik til Tromsø (50), Harstad (13) og Narvik kommune (13). Kommunene har en relativt høy andel ubesvarte avvik 64%. Når det gjelder type avvik er også avvikene fra UNN til kommune og fastlege nokså uendret fra tidligere år. Type avvik går i all hovedsak ut på følgende:

- Ikke mottatt innleggelsesrapport/ PLO-melding på innlagt pasient
- Manglende samhandling i forbindelse med utskrivelse
- Manglende kommunale tilbud til utskrivningsklare pasienter
- Vurderinger knyttet til transport

1.5 Utskrivningsklare pasienter og fakturagrunnlag

Rådgivere fra samhandlingsseksjonen har i 2023 arbeidet med gjennomgang, kvalitetssikring og veiledning i forbindelse med beregning av fakturagrunnlag for utskrivningsklare pasienter. Det ble i 2023 utviklet en egen veileder som kan leses her: <https://helsefellesskapet.no/wp-content/uploads/2023/09/Veileder-for-fakturering-ved-kommunal-betaling-for-utskrivningsklare-pasienter-endelig-versjon.pdf>

1.6 Undervisning og veiledning til sykehus- og kommuneansatte

Det gis både undervisning og veiledning av et betydelig omfang innenfor hele bredden av seksjonens virksomhet, men det foreligger ikke registrering av omfanget av dette.

1.7 Nettsida www.unn.no/samhandling

Målet med nettsida www.unn.no/samhandling er at fagfolk i sykehuset og kommunene som trenger informasjon i den praktiske samhandlingen både på pasient- og systemnivå skal finne det de trenger. Her ligger avtaler, retningslinjer, rutiner og kontaktinformasjon. Alt som er relevant for samhandlingen legges på internettsida, slik at det er tilgjengelig for både spesialisthelsetjenesten, primærhelsetjenesten og publikum.

I 2021 ble det opprettet egen nettside for helsefellesskapet Troms og Ofoten: www.helsefellesskapet.no. Mye av det som tidligere lå på samhandlingssida, slik som informasjon om ulike samarbeidsorganer, ligger nå på helsefellesskapets nettside.

1.8 Samhandlingskonferansen

Det har ikke vært arrangert samhandlingskonferanse i 2023.

1.9 Samhandlingsprisen

Samhandlingsprisen, som er på 50 000 kroner, deles ut av UNN og kommunene i lokalsykehusområdet i felleskap. Prisen skal gå til et pasientrettet samhandlingstiltak mellom hele eller deler av UNN HF og en eller flere kommuner. Systematikk, brukermedvirkning, forebygging, løsningsfokus og god ressursutnyttelse vektlegges. Stemmeberettigede medlemmer av strategisk samarbeidsutvalg (SSU) er jury for prisen.

1.10 Prosjekter

Trygg akuttmedisin

Trygg akuttmedisin (TA) ble gitt i 2022 fra å være et lokalt prosjekt med sitt utspring fra Troms og Ofoten til å bli et regionalt prosjekt gitt i Helse Nords Oppdragsdokument 2022. Prosjektets overordnede regionale mål er å implementere TA i alle fire Helsefellesskap for å bedre måloppnåelse på indikatoren prehospitaal trombolysedose ved STEMI hjerteinfarkt innen anbefalt tid. Helsefellesskapet Troms og Ofotens prosjektgruppe ledes av Per Rønning, seksjonsleder ved Hjertemedisinsk avdeling UNN. Optimalisering av vaktradioer, kommunikasjon mellom det prehospitale og inhospitale beslutningstakere er en av oppgavene til prosjektgruppen. I tillegg til videreutvikling av allerede utrullet Trygg akuttmedisin i Troms og Ofoten. Prosjektet samarbeider med Senter for klinisk dokumentasjon og evaluering (SKDE) og Norsk Hjerterefertregister hvor månedlige rapporter og indikatorer følges.

Plattform for personsentrerte helsetjenester

Plattform for Personsentrerte tjenester» skal utvikle en åpen læringsportalportal som tilgjengeliggjør og øker kunnskap om en personsentrert, helhetlig og proaktiv, digitalt støttet helsetjeneste. Tjenestene etterspørres av helsearbeidere i primærhelsetjenesten og sykehus, og beslutningstakere. Plattformen skal bidra til å møte etterspørselen fra disse målgruppene, og bygger på [UNNs Stormottakerprosjekt](#). Prosjektet er en del av «Polenprosjektet» hvor det Polske Helsedepartementet er prosjekteier og NSE (Norsk senter for e-helseforskning) er prosjektpartner. Prosjektleder avsluttet sitt ansettelsesforhold ved UNN på forsommeren i 2023. Ny prosjektleder ble hentet fra vår seksjon høsten 2023. Prosjektet har jobbet tett sammen med seksjonslederne i Personsentrert helsetjenestetsteam (PSHT) gjennom vinteren, og forventet overlevering til prosjekteier er våren 2024.

2. Samarbeid mellom leger i primærhelsetjenesten i Troms og Ofoten og UNN

2.1 Fastlegerådet

Fastlegerådet (FLR) er et faglig samarbeidsutvalg under Helsefellesskapet som består av en fastlege fra hver av kommuneregionene; Nord-Troms, Midt-Troms, Sør-Troms og Ofoten, og Tromsø-området, samt en fastlege fra hver av vertskommunene for sykehusene. Fra UNN deltar medisinsk fagsjef og legerepresentanter fra ulike klinikker, samt seksjonsleder og/eller rådgiver fra Samhandlingsseksjonen. Rådet har også en brukerrepresentant. Sekretariatet ivaretas primært av Samhandlingsseksjonen i UNN.

Rådet har vært aktivt siden 2016, og behandler saker innenfor samhandlingsfeltet. Det har vært avholdt fem møter i 2023. FLRs oppdrag er først og fremst å ta opp og prøve å løse saker hvor samarbeid er viktig mellom UNN og fastlegene/legevaksleger/sykehjemsleger. Rådet holder seg så langt som mulig orientert om hva som skjer mellom spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten, og bruker informasjonen til å enes om anbefalinger innen samhandling til det beste for pasientene.

Møtereferat og mer om virksomheten kan leses på [Fastlegerådets nettside](#).

2.2 Fra praksiskonsulentordning til samhandlingsleger

Praksiskonsulentordningen har i 2023 endret navn og det er ny avtale mellom foretakene og legeforeningen til samhandlingslege. Samhandlingsleger er allmennpraktiserende leger med deltidsstillinger i UNN som skal bidra til å styrke samhandlingen mellom helseforetaket, allmennpraktiserende leger (fastleger) og den kommunale helse- og omsorgstjenesten. Målsettingen er at pasient og pårørende opplever trygge, effektive og koordinerte helse- og omsorgstjenester. Våre samhandlingsleger er: Leif Ingmar Røssås, 20%, Cathrin Nikolaisen, 20%, Dag Nordvåg, 20%

Fastlegene skal være representert i samarbeidsfora på alle nivå i helsefellesskapet.

2.3 Fastlegenytt

[Fastlegenytt](#) er en informasjonskanal for fastleger som samarbeider med Universitetssykehuset Nord-Norge. Leder av Praksiskonsulentordningen deltar i redaksjonsarbeidet i Fastlegenytt.

Ønsker du å abonnere på Fastlegenytt fra UNN? Send en e-post til fastlegenytt@unn.no.

3. Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering UNN

Koordinerende enhet er en lovpålagt funksjon jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-5 b og har som hovedformål å sikre gode behandlingsforløp for pasienter med langvarige og komplekse tjenestebehov, uavhengig av klinikktilknytning og lokasjon. Funksjonen forvaltes av samhandlingsrådgiver i 50% stilling.

Koordinerende enheter i spesialisthelsetjenesten har også ansvar for å ha oversikt over habilitering- og rehabiliteringstilbud i sitt sykehusområde. Dette fordrer løpende kontakt med de koordinerende enhetene i kommunene.

3.1 Individuell plan (IP) og koordinator i spesialisthelsetjenesten

Koordinerende enhet har overordnet ansvar for sykehusets arbeid med individuell plan og et ansvar for oppnevning, opplæring og veiledning av koordinator i spesialisthelsetjenesten.

Pasientrettet arbeid

I 2023 behandlet koordinerende enhet 25 pasientsaker der det var meldt om behov for koordinerte tjenester. Av disse resulterte 6 i oppnevning av koordinator i spesialisthelsetjenesten, 4 i oppnevning av kontaktlege, og 3 i andre tiltak myntet på å avhjelpe koordineringsbehovet. 4 saker ble avsluttet på grunn av redusert behov for koordinerte tjenester, mens 6 ble avslått på grunn av at vilkårene for retten til koordinator eller kontaktlege ikke var møtt. To saker fra 2023 er fremdeles ikke avsluttet per 01.04.2024.

I tillegg har koordinerende enhet også mottatt flere enkle henvendelser fra pårørende, kommunehelsetjeneste og spesialisthelsetjeneste om pasienter som kan ha behov for koordinerte tjenester. Disse henvendelsene har imidlertid kunne svares ut direkte uten saksbehandling.

Koordinerende enhet har hatt opplæring og veiledning for koordinatorene og andre ansatte med ansvar for individuell plan. For pasienter som har fått oppnevnt koordinator har koordinerende enhet vært sekundær kontaktperson som sikring ved eventuelt fravær og deltatt på flere ansvarsgruppemøter/samarbeidsmøter med kommunehelsetjenesten og internt i UNN.

Arbeid på systemnivå

Koordinerende enhet i 2023 hatt saksbehandlingsansvar for en omstrukturering av hvordan IP- og koordinatorordningen forvaltes i UNN. I grove trekk forsterkes funksjonen til koordinerende enhet med kliniske ressurser for å øke den totale kapasiteten rundt arbeidet med ordningene. Denne nye «forsterkede koordinerende enheten» har vi valgt å kalle for et koordineringsmottak.

Koordineringsmottaket består av personell fra forsterket koordinerende funksjon (FKF), etablert gjennom Stormottakerprosjektet, og koordinerende enhet (KE). Begge er underlagt avdeling for pasientorientert tjenesteutvikling. Koordineringsmottaket har som hovedoppgave å bidra til at pasienter med behov for komplekse eller langvarige og koordinerte tjenester opplever helhetlige, proaktive og pasientsentrerte tjenester i UNN. Dette oppnås gjennom å være kontaktpunkt og saksbehandler for alle henvendelser som omhandler uavklarte koordineringsbehov hos nevnte pasientgruppe.

Fra før av har KE i helseforetaket et lovpålagt ansvar for ordningene individuell plan og koordinator jf. spesialisthelsetjenesteloven § 2-5 b. I dette ligger et systemansvar for arbeid med individuell plan, samt oppnevning, opplæring og veiledning av koordinator i spesialisthelsetjenesten.

Koordineringsmottaket er en forsterkning og utvikling av KE-funksjonen, og skal i tillegg til de eksisterende oppgavene fortløpende evaluere hvordan UNN jobber med koordinering av pasientforløp og komme med anbefalinger til tiltak som kan bidra til økt realisering av intensjonene bak de nevnte ordningene.

Parallelt med opprettelsen av koordineringsmottaket er det også opprettet et klinisk koordineringsnettverk. Dette nettverket består av ledere fra klinikker i UNN som har pasienter i målgruppen. Nettverket vil fungere som bindeledd mellom koordineringsmottaket og de kliniske koordineringsressursene i sykehuset. Koordineringsmottaket skal i samarbeid med det kliniske koordineringsnettverket (sett inn lenke til klinisk koordineringsnettverk) sørge for at alle henvendelser blir rettighetsvurdert og svart ut i tråd med nasjonal veileder. Det kliniske koordineringsnettverket har ansvar for å oppnevne kliniske ressurser til koordinering av pasientforløp.

3.2 Nettverk

KE på UNN er deltaker i regionalt nettverk av koordinerende enheter i Helse Nord og leder nettverk av koordinerende enheter i Troms og Ofoten. Begge nettverk har fokus på samarbeid, erfaringsutveksling og samordning innenfor enhetenes ansvarsområder.

4. Regional koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering Helse Nord

RKE har i 2023 hatt to ansatte. Audhild Høyem og Tony A. Berntsen hver i 50% stilling. Høsten 2023 har Audhild Høyem kun vært i 20% stilling i RKE siden hun har hatt forskningsopphold i utlandet.

RKE har to hovedansvarsområder:

- A. Å ha oversikt, formidle informasjon og etablere samarbeid mellom aktørene i ReHabiliteringskjeden lokalt, regionalt og nasjonalt innenfor helseforetak, private rehabiliteringsinstitusjoner, kommunale tjenester, brukerorganisasjoner og andre.
- B. Å følge opp koordinerende enheter, samt ordningene koordinator og individuell plan i helseforetakene. Dette arbeidsområdet omfatter alle fagområder og klinikker.

Regionalt nettverk av koordinerende enheter i helseforetakene i Helse Nord

Regional koordinerende enhet driver nettverket av koordinerende enheter (KE) i helseforetakene i Helse Nord. Nettverket har møter omtrent hver 6. uke over videokonferanse, samt ett årlig fysisk heldagsmøte. I 2023 fikk vi regionale nettverksmidler til å dekke utgifter knyttet til et dagsmøte på Gardermoen der vi inviterte innledere fra Regional koordinerende enhet, og regional kompetansetjeneste i rehabilitering i Helse Sør-Øst.

De viktigste sakene i 2023 har vært

- Gjensidig informasjon og erfaringsutveksling mellom helseforetakene, med særlig vekt på ordningene koordinator og individuell plan, blant annet når det gjelder rutiner og prosedyrer, samt funksjonalitet for dokumentasjon, registrering, rapportering i pasientjournalssystemet.

- Informasjon fra RKE om saker og prosesser i det regionale fagrådet for rehabilitering, og fra kontakt med RHF og den regionale vurderingsenheten.
- Nye avtaler med de private rehabiliteringsinstitusjonene ble landet på slutten av året.
- RKE informerer og tar imot innspill til/fra det nasjonale nettverket av regionale KE og deres møtepunkter med Helsedirektoratet om saker knyttet til habilitering, rehabilitering og koordineringsordningene i de andre regionene og nasjonalt.
- KE-nettverket deltok i innsamling og distribusjon av informasjon om sommeråpne rehabiliteringstilbud i spesialisthelsetjenesten i samarbeid med ledernetverket for sengeposter i rehabilitering.
- Utveksling av informasjon og innspill til omstillingsprosessen i Helse Nord, gruppe 3 Rehabilitering og private tilbud, og gruppe 5, samordning av primær- og spesialisthelsetjenesten.
- KE sine roller, samarbeid og erfaringer med ulike organer i tilknytning til helsefelleskapene.
- Prosesser og beslutninger i HF-ene som har betydning for habilitering, rehabilitering og koordinering.

Nasjonalt samarbeid

Det nasjonale nettverket av RKE hadde 6 digitale møter i 2023. Det er etablert faste kontaktpunkter med nasjonale helsemyndigheter (Helsedirektoratet) med formål om gjensidig utveksling av informasjon og dialog omkring saker og tema som er relevante for de regionale koordinerende enhetenes ansvarsområder.

I nettverksmøtene har vi oppdatert hverandre om pågående regionale og nasjonale prosesser som hører innunder våre ansvarsområder:

- Flere av helseregionene har vært i prosess med behovsvurdering og anskaffelse av rehabiliteringstjenester fra de private avtalepartene.
- I Helse Sør-Øst er det utarbeidet en egen fagplan for fysikalsk medisin og rehabilitering som ble ferdigstilt i 2023.
- Helsedirektoratet har søkt etter erfaringer for innspill til revidering av Nasjonal Koronaveileder kapittel 11 om seinfølger og rehabilitering etter covid-19. Flere av nettverkets deltakere har vært involvert i denne nasjonale prosessen.
- Deltakere fra nettverket i alle regioner har deltatt i intervjuer med Riksrevisjonen i forbindelse med forvaltningsrevisjonen på rehabiliteringsområdet. Det pågår prosjekter i Helse Vest og Helse Nord knyttet til den lovpålagte koordinatorordningen i spesialisthelsetjenesten.
- Nettverket har kommet med innspill Helsedirektoratets oppdrag med å styrke informasjon om Lærings- og mestringstilbud, samt deres oppdrag fra HOD om å foreslå alternativ organisering av habiliterings- og rehabiliteringstjenester og ansvarsfordelingen innen rehabilitering.
- Audhild Høyem og Cathrine Nøttingnes fra RKE Helse Vest ble invitert til HOD for å holde innlegg på et seminar i regi av Helse- og omsorgsdepartementet 21.06.2023, et ledd i arbeidet med Nasjonal helse- og samhandlingsplan, med fokus på den lovpålagte koordinatorordningen.

Regionale prosesser/samarbeid med RHF

Audhild Høyem er medlem av Regionalt fagråd for rehabilitering som har hatt tre møter i 2023. De viktigste sakene i fagrådet har vært:

- Innspill til den nasjonale prosessen «vurdere metodebruk innen rehabiliteringsområdet med formål å sikre kunnskapsbasert praksis og redusere overforbruk».
- Innspill til omstillingsprosessen i Helse Nord

- Fagrådets sammensetning og oppgaver
- Innspill til behovsvurdering og diskusjon omkring konsekvenser av ny avtaleinngåelse med private rehabiliteringsinstitusjoner for det samlede rehabiliteringstilbudet i ulike deler av regionen.

RKE har hatt løpende kontakt med den regionale vurderingsenheten for somatisk rehabilitering i privat institusjon (RVE) knyttet til pågående prosesser, behov for informasjonsformidling og felles presentasjoner. RKE og RVE drifter i fellesskap de private rehabiliteringsinstitusjonenes interne ventetidsoversikter. RKE og RVE hadde felles møte med Riksrevisjonen i forbindelse med forvaltningsrevisjonen på rehabiliteringsområdet.

RKE har også i 2023 samlet inn informasjon og publisert på nettsidene med oversikt over åpne rehabiliteringsplasser i regionen i sommerferieperioden. Det var også i år svært få plasser åpne og tilgjengelige i institusjonene i de periodene det var stengt eller lavdrift i sykehusene. Dette er et arbeid som må koordineres på regionalt nivå, og som er meldt via det regionale fagrådet.

RKE har gitt innspill til Helse Nords omstillingsprosess, arbeidsgruppe 3 Rehabilitering og private tjenester via representant Jostein Berntsen fra rehabiliteringsavdelinga på UNN sin innspillsgruppe og gjennom Regionalt fagråd i rehabilitering.

RKE har gitt innspill til direktør for Helsefagavdelinga omkring forvaltningen av rehabiliteringsfeltet i regionen.

Rådgivingstelefon for rehabilitering i Nord: 800 300 61 og rehabinfo@unn.no

Rådgivingstelefonen i Helse Nord inngår i den nasjonale telefontjenesten for besvarelse av spørsmål om rehabilitering. Spørsmål kommer også inn på e-post. I løpet av 2023 er ca. 164 henvendelser (mot ca. 200 i 2022) besvart og registrert i eget manuelt registreringsskjema. Vi må ta forbehold om at det totale antallet henvendelser er større enn antallet registrerte henvendelser. Ettersom vi er få personer som betjener telefonen i Helse Nord vil det være tilfeller der man ikke har anledning til å svare pga. at man er opptatt med andre arbeidsoppgaver. I slike tilfeller vil samtalen bli automatisk satt over til rådgivere i de andre helseregionene.

Noen av henvendelsene er komplekse og medfører et betydelig arbeid før det kan gis et godt svar til innringer. I enkelte tilfeller er man også nødt til å holde i henvendelser over tid for å sikre at saken får en adekvat konklusjon for innringer. Telefontjenesten vurderes likevel å være en god investering av ressurser fra RKE sin side. Man får ofte positive tilbakemeldinger fra innringere som endelig får snakke med noen som tar seg tid til å forsøke å besvare spørsmålene deres. Antallet henvendelser viser at det er et behov for denne type rådgivningstjeneste. Det bør også bemerkes at telefontjenesten ved jevne mellomrom bidrar til å avdekke svakheter i rehabiliteringstilbudene i helseregionen. Svakheter som RKE er i posisjon til å ta opp både lokalt, regionalt og nasjonalt gjennom nettverk og samarbeidsfora.

Nettsidene for habilitering og rehabilitering

RKE har ansvar for å holde seg oppdatert på og formidle informasjon om habiliterings- og rehabiliteringstilbud i Helseregion Nord. Den samlede informasjonen har blitt gjort tilgjengelig på Helse Nord RHF sine nettsider for habilitering og rehabilitering og oppdateres kontinuerlig der (www.helse-nord.no/rehabilitering). Disse nettsidene forvaltes av RKE i samarbeid med

kommunikasjonsrådgiver og webmaster i Helse Nord RHF. Ny kontaktperson som kom i løpet av 2023 er Jan-Eskil Weglo Severinsen.

Som forventet er det stadig behov for rutinevedlikehold på sidene for habilitering og rehabilitering. Nettsidene må gjennomgås manuelt med jevne mellomrom for å avdekke utdatert informasjon og brutte lenker. I 2023 har det vært to større endringer som har betydning for arbeidet med nettsidene. Overgang til ny nettløsning. Inngåelse av nye avtaler mellom Helse Nord RHF og private rehabiliteringsinstitusjoner fra 24

Antall unike treff på noen av de sentrale sidene	2019	2020	2021	2022	2023*
Hovedsida habilitering og rehabilitering	3675	3557	4217	6585	2262
Henvisning til private rehabiliteringsinstitusjoner	2721	2444	3161	1483	2495
Rehabiliteringstilbud	2081	1822	2065	2727	1671

* Trefftall for 2023 gjelder kun fra innføringen av ny nettløsning tidlig høst

Bidrag fra RKE-rådgiverne i Samhandlingsseksjonens virksomhet

- Deltakelse i prosesser knyttet til Stormottakerprosjektet for UNN og kommunene i Troms og Ofoten. Innspill knyttet til koordineringsordningene, både til prosjektrapporter og til ledermøtesak om prosedyrer, ressurser og infrastruktur for bedre ivaretagelse av pasienters behov for, og rettigheter til, koordineringsbistand.
- Ansvar for oppdateringer, endringer og publisering av artikler på samhandlingsnettsida, og for kontakt med kommunikasjonsavdelinga omkring dette.
- Arbeid med høringsuttalelser på vegne av Samhandlingsseksjonen og ESI-senteret.
- Deltatt i administrasjon og drift av møter, virksomhetsplanlegging og virksomhetsrapportering
- Ledet revisjonsutvalg for felles retningslinjer for hjelpemiddelhåndtering.
- Deltatt i revisjonsutvalg for tjenesteavtale 2, 3, 5, som resulterte i én samlet ny «Retningslinje nr. 2: Samarbeid omkring behandlingsforløp».
- Arrangementskomite senterfagdag

Annet

- Audhild Høyem deltar i referansegruppa til forsknings- og innovasjonsprosjektet Rehab-LOS ved UiT.

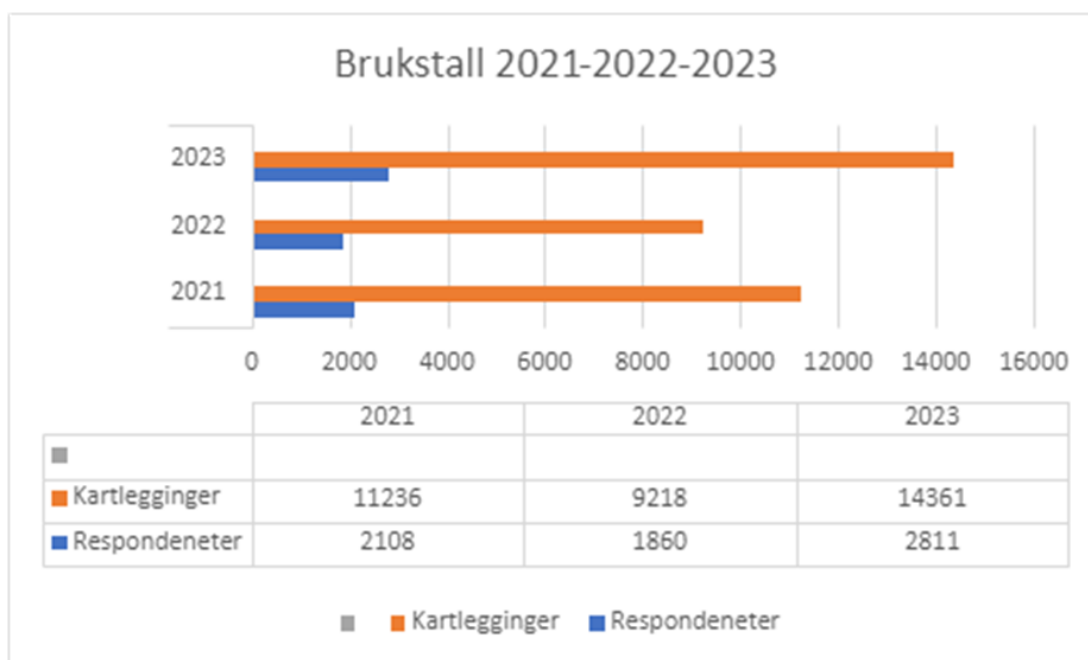
5. Helsetjenesteutvikling

5.1 Digitale tjenester, Checkware og videokonsultasjoner

Digital hjemmeoppfølging (DHO) - "hele eller deler av et behandlingstilbud foregår uten fysisk kontakt. Dialog og deling av data skjer digitalt". UNN bruker programvaren Checkware til å administrere digital egenregistrering hvor:

- Pasienten rapporterer selv om sin helsetilstand ved å fylle ut et digitalt spørreskjema.
- Pasienten kan fylle ut oppfølgingsspørsmål hjemmefra for å slippe reisevei til og fra sykehuset.
- Når pasienten har besvart spørsmålene, kan behandler du vurdere om personen skal innkalles til telefon-/videokonsultasjon eller til en oppmøtekonsultasjon.

Checkware har vært innført som et prosjekt i UNN hvor ESI har hatt hovedansvaret for innføringen. Prosjektets mål om økende bruk av Checkware er delvis oppnådd, ved at brukstallene for 2023 er høyere enn i 2022. Innføring av Checkware til Somatikk og Psykiatri er kontinuerlig i utvikling hvor det er viktig å ha en god overføring av systemet Checkware til Drift.

Digital hjemmeoppfølging: DHO-prosjekt med Nord-Troms

Sammen med seks kommuner i Nord-Troms er ESI ved PSHT og kontaktperson ved SAMUT med i et spredningsprosjekt for å etablere digital hjemmeoppfølging som tjeneste for fysisk og psykisk syke. Det jobbes med en bærekraftig modell for tjenesteforløp; organisering, rutiner og ansvar innad i kommunene, og på tvers av kommuner og helseforetak. Målet er at bedre samhandling og informasjonsflyt i og på tvers av kommuner og sykehus skal gi sammenhengende og godt koordinerte pasientforløp. Ved at pasient og pårørende i større grad blir deltakende i oppfølging av egen helse vil dette også kunne virke forebyggende ved tidlig oppdagelse av sykdom/forverring. Målgruppe:

- Kronisk syke med middels til høy risiko for forverring
- Personer med hyppige reinnleggelser i sykehus/ besøk på legekontor. Eks. personer med diabetes, hjerte-/lungesykdom, kreft og psykiske lidelser
- Andre kroniske tilstander som vekt- og ernæringsproblemer

I UNN er det PSHT som er bindeleddet, både fra kommunesiden og UNN. Arbeidsgruppen har jobbet med forankring, rekruttering av testpasienter og utforming av tjenesteforløp. I løpet av 2023 har det vært jobbet kontinuerlig med å fange opp aktuelle kandidater via klinikkrådgivere og andre prosjekter. Det har ikke lyktes i 2023 å finne noen testpasienter. Det har vært gjennomført workshop sammen med kommunene.

Videokonsultasjoner

Sluttrapport for prosjektet Videokonsultasjoner ble levert 19.12.23. Prosjektets mål var å innføre Whereby videoløsning for pasientkonsultasjoner, gruppebehandling og samhandling. Prosjektets mål ble endret i 2021 i tråd med oppdragsdokumentet der målet var at 15% av alle konsultasjoner ved UNN skulle gjennomføres på video eller telefon, hvor det i dag går under samlebetegnelsen digitale konsultasjoner. Ved overlevering av prosjekt var 14,3 % av alle konsultasjoner gjennomført på video/telefon per 19.12.23.

Klinikk UNN	2023						2022						2021					
	Konsultasjo ner totalt	Telefon	Video	Andel Video	Andel telefon	Andel video + telefon	Konsultasjo ner totalt	Telefon	Video	Andel Video	Andel telefon	Andel video + telefon	Konsultasjo ner totalt	Telefon	Video	Andel Video	Andel telefon	Andel video + telefon
Total	355 054	40 704	10 837	3,1 %	11,3 %	14,3 %	352 158	38 306	9 822	2,8 %	10,7 %	13,5 %	347 097	34 920	9 532	2,7 %	9,9 %	12,6 %

6. Innovasjon

Innovasjonsteamet i UNN jobber med å fremme innovasjonskultur, og fasiliterer innovasjonsporføljen ved UNN. Teamet identifiserer og støtter konkret særlig utviklingen av nye tjenester ved UNN, men håndterer også arbeidet med rettigheter og patenter sammen med vår TTO Norinova.

Samarbeidspartnere

Innovasjonsteamet i UNN har i 2023 samarbeidet tett med alle de andre helseforetakene i Helse Nord blant annet gjennom felles regionale innovasjonsmøter en gang i måneden.

Innovasjonsteamet i UNN har også samarbeidet med innovasjonsteam i andre universitetssykehus i Norge gjennom nasjonalt innovasjonsnettverk for universitetssykehus.

Vi har i tillegg samarbeidet med aktuelle bedrifter, kommuner, helseforetak i forskjellige prosjekter. Eksempler på dette er samarbeidet med C3 og Halogen for å få Step-Up inn i Induct, workshop med Tromsø kommune, og erfaringsdeling med blant annet St. Olav og Sunnås sykehus.

RHF og regionalt samarbeid

Regionalt samarbeid med Finnmarksykehuset og deres prosjekt «Nytt tjenesteforløp for digitale konsultasjoner med somatiske tilleggundersøkelser». Prosjektet søker om overføring av innovasjonsmidler. Det har vært en treng start blant annet pga. rekruttering av e-helsesykepleier som har tatt tid.

Step-Up og tidlig metodevurdering av innovasjonsprosjekter

Det har blitt gjennomført kurs i Step Up –metodikken i UNN med inviterte både fra UNN, andre helseforetak og samarbeidskommuner. Et eget introduksjonskurs ble også holdt for direktørens ledergruppe. Det har blitt gjennomført en kursrekke for et utvalg ansatte i ESI som vil kunne ta i bruk metodikken. For ansatte i innovasjonsteamet har hensikten vært å bli kjent med metodikken med mål om å kunne fasilitere innovasjonsprosesser i UNN. Sener er det blitt gjennomført kurs med ansatte i Narvik kommune og PSHT Narvik.

Det har vært gjennomført flere innovasjonsutviklingsprosesser ved hjelp av Step Up-metodikken: PSHT Narvik og PSHT Harstad, Nyfødt intensiv og Barne- og ungdomsseksjonen, Røntgenavdelingen Tromsø og Harstad og private røntgentjenester.

Arbeid rundt nettside

Det er gjort forbedringer på internettsiden (<https://www.unn.no/innovasjon>). Den er oppdatert med flere nyhetssaker og det er fordelt ansvar for videre drift og utviklingen av plattformen.

Hospiteringsordning

Personer i innovasjonsteamet har hospitert i klinikker i 2023. Teamet har blant annet hospitert ved PSHT i Tromsø for å identifisere muligheter for hvordan PSHT-pasienter lettere kan identifiseres. Det er også gjennomført hospitering ved Diagnostisk klinikk knyttet til innovasjonsarbeid rundt prioritering i klinikken. Arbeidet er ikke fullført og vil fortsette i 2024.

Alle innkomne ideer har fått utnevnt kontaktperson som følger ideinnehaverne opp.

Innovasjonsteamet har i 2023 hatt en gjennomgang og oppdatering av alle ideer som ligger i innovasjonsverktøyet Induct. Alle aktuelle ideer er oppdatert, og ideer som er utgått har blitt arkiver.

Stor innsats i Induct med påfølgende resultater.

Opprydding og gjennomgang av registrerte ideer i Induct hvor vi har hatt møter med ideinnehavere og fått oppdatert prosjektstatus. Nasjonal indikator for innovasjonsaktivitet 2023 viser at UNN med sine 50 poeng er ledende i Helse Nord.

I samarbeid med UiT og har deltatt i utdanning.

Innovasjonsteamet i UNN har i 2023 samarbeidet med innovasjonsteamet til UiT og vi har samarbeidet med Det helsevitenskapelige fakultetet på UiT. Norges arktiske universitet med undervisning av sykepleiestudenter og bioingeniørstudenter og i møter om innovasjon.

Kurspakke for innovatører?

Arbeidet med kurspakke for innovatører ble ikke startet i 2023.

Startet arbeid og nettverksbygging rundt living lab.

Det er gjennomført litteraturgjennomgang om fysiske fasiliteter, organisering og arbeidsmetodikk knyttet til Living lab og tilgrensede tjenester som testbed og simuleringslab. Teamet har vært i kontakt med representant for simuleringslab ved Narvik sykehus, hvor simulering kan anvendes som pedagogisk metode i opplæring og kompetanseutvikling. Nyfødt intensiv har sagt ja pilototere av design lab vi jobber videre med det i 2024.

Forbedring-, innovasjon-, fag- og forskningsdag (FIFF) på UNN

Aktiv deltagelse rundt arrangement av FIFF-dagen. Innovasjonsteamet holdt stand og hadde bidrag på scenen med innovatører som viste frem gode eksempler på innovasjoner som gjøres på UNN.

Utdanning og kompetansebygging

Flere medlemmer av innovasjonsteamet har deltatt på kurset "Helseinnovasjon i praksis" ved Nord Universitet for å styrke sin innovasjonskompetanse. Teamet har også blitt sertifisert til å lede Doga's dybdekurs i designdrevet innovasjon.

Oppsummering

2023 har vært et aktivt år for innovasjonsteamet med fokus på kompetansebygging, metodikk, samarbeid og konkrete innovasjonsprosjekter. Høy nasjonal score viser at UNN er innovasjonsledende i regionen.